

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Кафедра спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
(ІНТЕГРОВАННИЙ КУРС)

МОДУЛЬ І. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ДІТЕЙ
З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки 6.010105 «Корекційна освіта (логопедія)»

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність

016 Спеціальна освіта (логопедія)

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація

(назва спеціалізації)

інститут, факультет, відділення Інститут людини

(назва інституту, факультету, відділення)

2017–2018 навчальний рік

Робоча програма: «Психологічний супровід педагогічної діяльності (Інтегрований курс) Модуль I. Психолого-педагогічна діагностика дітей з порушеннями мовлення» для студентів за напрямом підготовки «Корекційна освіта (логопедія)».

Розробники:

Таран Оксана Петрівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти Інституту людини Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

Протокол від "06" вересня 2017 року № 1

Завідувач кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

 (О.В. Мартинчук)

Розподіл годин звірено з робочим планом. Структура типова.

Заступник директора Інституту людини

 Н. А. Клішевич

ЗМІСТ

Пояснювальна записка

Структура програми навчальної дисципліни

I. Опис предмета навчальної дисципліни

II. Тематичний план навчальної дисципліни

III. Програма

Змістовий модуль I. «Загальні основи психолого-педагогічної діагностики»

Змістовий модуль II. «Психолого-педагогічна діагностика дітей раннього та дошкільного віку»

Змістовий модуль III. «Психолого-педагогічна діагностика дітей шкільного віку»

Змістовий модуль IV. «Психолого-педагогічний супровід розвитку дитини»

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Психолого-педагогічна діагностика»

V. Плани практичних занять

VI. Завдання для самостійної роботи

Картка самостійної роботи студента

VII. Система поточного та підсумкового контролю

VIII. Методи навчання

IX. Методичне забезпечення курсу

X. Рекомендована література

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Психологічний супровід педагогічної діяльності (Інтегрований курс). Модуль І. Психолого-педагогічна діагностика дітей з порушеннями мовлення» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти на основі освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня відповідно до навчального плану для напряму підготовки «Корекційна освіта (логопедія)» денної форми навчання.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС). Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня відповідно до вимог освітньо-професійної характеристики, алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни «Психологічний супровід педагогічної діяльності (Інтегрований курс). Модуль І. Психолого-педагогічна діагностика дітей з порушеннями мовлення», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачі вищої освіти.

Курс «Психологічний супровід педагогічної діяльності (Інтегрований курс). Модуль І. Психолого-педагогічна діагностика дітей з порушеннями мовлення» підготовлений для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за напрямом підготовки «Корекційна освіта (логопедія)».

Мета курсу – закласти основи психологічного супроводу в педагогічній діяльності, а саме оволодіти: загальними знаннями та навичками щодо сутності психолого-педагогічної діагностики дітей та психологічного консультування дітей та дорослих.

Завдання курсу:

- Сприяти оволодінню здобувачами вищої освіти теоретичними знаннями та практичними навичками щодо умов, методів, методик та процедур психолого-педагогічної діагностики.
- Сприяти оволодінню здобувачами вищої освіти теоретичними знаннями та практичними навичками щодо умов, методів, прийомів та технік психологічного консультування.

Вивчення навчальної дисципліни орієнтоване на формування таких компетентностей:

І. Загальні:

1. Комунікативні

- здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності.
- здатність працювати у команді.
- здатність виконувати діяльність під керівництвом лідера;
- володіння знаннями про стимули та бар'єри ефективної командної роботи;
- здатність до усвідомлення цінності комунікації як складової професійної діяльності; уміння здійснювати вплив на суб'єктів професійної діяльності.
- уміння дотримуватись етичних норм спілкування з дітьми, які мають особливі освітні потреби, їхніми родинами, а також з колегами у процесі професійної діяльності.

2. Інформативні

- здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань;
- здатність до аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та визначених закономірностей і особливостей розвитку, навчання і виховання осіб з

- здатність використовувати знання диференціальної діагностики при класифікації порушень мовленнєвого розвитку;
- уміння консультивати осіб з порушеннями психофізичного розвитку, членів їх сімей з питань освіти, розвитку, сімейного виховання і соціальної адаптації; психофізичними порушеннями.
- здатність розуміти значущість власної професійної діяльності у процесі супроводження особи з порушеннями психофізичного розвитку, її вплив на загальний і мовленнєвий розвиток, соціалізацію та адаптацію дитини у навколишнє середовище.

3. Самоосвітні

- здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку;
- спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію.

II Фахові:

1. Психолого-педагогічні

- володіння базовими знаннями щодо загальних механізмів організації та розвитку психічної діяльності людини;
- розуміння основних закономірностей та механізмів розвитку дитини в онтогенезі;
- володіння знаннями психологічних механізмів навчання та виховання дитини задля забезпечення спрямованої соціалізації та інтеграції особистості;
- володіння базовими знаннями з педагогіки і психології та вміння їх реалізувати, закономірностей особистісного розвитку людини на різних вікових етапах; психологічних механізмів навчання та виховання дитини задля забезпечення спрямованої соціалізації та інтеграції особистості з порушеннями психофізичного розвитку;
- володіння базовими знаннями про педагогічні системи навчання, виховання і освіти різних категорій дітей з психофізичними порушеннями, їхні потенційні можливості у досягненні певного рівня життєвої компетентності.

2. Психодіагностичні та консультативні

- здатність до проведення психолого-педагогічного обстеження осіб з порушеннями психофізичного розвитку, аналізу результатів комплексного медико-психолого-педагогічного обстеження осіб з психофізичними порушеннями на основі клініко-психолого-педагогічних класифікацій порушень розвитку;
- уміння консультивати осіб з порушеннями психофізичного розвитку, членів їх сімей з питань освіти, розвитку, сімейного виховання і соціальної адаптації;
- уміння консультивати батьків, чиї діти відвідують загальноосвітні навчальні заклади з інклюзивною формою навчання.

В результаті вивчення Модуля I. «Психолого-педагогічна діагностика дітей з порушеннями мовлення» здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- поняття, предмет та структуру психолого-педагогічної діагностики;
- методичний інструментарій психодіагностики інтелекту та особистості;
- особливості психолого-педагогічної діагностики дітей різного віку та дорослих;
- специфіку психолого-педагогічної діагностики при порушеннях психофізичного розвитку дитини.

вміти:

- організувати психолого-педагогічну діагностику;
- здійснити адекватний добір діагностичного інструментарію в конкретній робочій ситуації;
- провести психолого-педагогічну діагностику дітей різного віку та дорослих.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення модулю I «Психолого-педагогічна діагностика дітей з порушеннями мовлення» становить 90 год. (3 кредити), з

них 22 год. – лекційних, 20 год. – практичні заняття, 6 год. – модульного контролю, самостійної роботи – 42 год.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-професійний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузі знань 0101 Педагогічна освіта	Нормативна	
Змістових модулів – 4	Напрямок підготовки: 6.010105 «Корекційна освіта (логопедія)»	Рік підготовки	
		2-й	
		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		3-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітньо-професійний рівень: перший (бакалаврський)	Лекції	
		22 год.	
		Практичні	
		20 год.	
		Самостійна робота	
		42 год.	
		Модульний контроль	
		6	
		Вид контролю	

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назва теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарських	Практичних	Самостійна робота	Підсумковий контроль
МОДУЛЬ I. «ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ»								
<i>Змістовий модуль I. «Загальні основи психолого-педагогічної діагностики»</i>								
1.	Сутність психолого-педагогічної діагностики	6	4	2	-	2	2	-
2.	Методичні засади психолого-педагогічної діагностики дітей	8	4	2	-	2	4	-
Модульна контрольна робота								1
<i>Разом</i>		<i>15</i>	<i>8</i>	<i>4</i>	<i>-</i>	<i>4</i>	<i>6</i>	<i>1</i>
<i>Змістовий модуль II. «Психолого-педагогічна діагностика дітей раннього та дошкільного віку»</i>								
3.	Діагностика дітей раннього віку	8	4	2	-	2	4	-
4.	Діагностика дітей дошкільного віку	8	4	2	-	2	4	-
5.	Діагностика готовності дитини до школи	8	4	2	-	2	4	-
Модульна контрольна робота								2
<i>Разом</i>		<i>26</i>	<i>12</i>	<i>6</i>		<i>6</i>	<i>12</i>	<i>2</i>
<i>Змістовий модуль III. «Психолого-педагогічна діагностика дітей шкільного віку»</i>								
6.	Особливості психолого-педагогічної діагностики молодших школярів	8	4	2	-	2	4	-
7.	Особливості діагностики інтелектуального розвитку підлітків та юнаків	8	4	2	-	2	4	-
8.	Особливості діагностики особистості підлітків та юнаків	8	4	2	-	2	4	-
Модульна контрольна робота								2
<i>Разом</i>		<i>26</i>	<i>12</i>	<i>6</i>		<i>6</i>	<i>12</i>	<i>2</i>
<i>Змістовий модуль IV. «Психолого-педагогічний супровід розвитку дитини»</i>								
9.	Методи психологічної діагностики стосунків в колективі та сім'ї	8	4	2	-	2	4	-
10.	Методи психологічної діагностики батьків та педагогів	6	2	2	-	-	4	-
11.	Психолого-педагогічна характеристика розвитку дитини	8	4	2	-	2	4	-
Модульна контрольна робота								1
<i>Разом</i>		<i>23</i>	<i>10</i>	<i>6</i>	<i>-</i>	<i>4</i>	<i>12</i>	<i>1</i>
<i>Разом за навчальним планом</i>		<i>90</i>	<i>42</i>	<i>22</i>	<i>-</i>	<i>20</i>	<i>42</i>	<i>6</i>

ІІІ. ПРОГРАМА

МОДУЛЬ І.

«ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ»

Змістовий модуль І. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ

Лекція 1. Сутність психолого-педагогічної діагностики (2 години)

Сутність поняття психодіагностики. Предмет і структура психодіагностики. Загальні галузі психодіагностики. Психодіагностика та суміжні напрямки досліджень.

Сутність поняття методу у психодіагностиці. Класифікації методів психологічних досліджень С.Л.Рубінштейна та Б.Г.Ананьева. Загальна характеристика основних методів психодіагностики: спостереження, опитувальні методики, тести, шкальні методики, проєктивні методики, анкетування. Специфіка застосування психолого-педагогічної діагностики у спеціальній психології.

Основні поняття теми: психодіагностика, метод, методика, спостереження, опитувальні методики, тести, шкальні методики, проєктивні методики, анкетування.

Практичне заняття 1. Сутність психолого-педагогічної діагностики (2 години)

Лекція 2. Методичні засади психолого-педагогічної діагностики дітей (2 години)

Етапи та умови проведення психолого-педагогічної діагностики дитини. Вимоги до психодіагностичних методик: валідність, надійність, точність та однозначність. Процедурні вимоги до використання методик. Вимоги до користувача психодіагностичним інструментарієм. Професійно-етичні аспекти психодіагностики. Особливості застосування психодіагностики у дослідженні дітей з особливостями психофізичного розвитку.

Основні поняття теми: валідність, надійність, точність, однозначність.

Практичне заняття 2. Методичні засади психолого-педагогічної діагностики дітей (2 години)

Змістовий модуль ІІ. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ДІТЕЙ РАНЬОГО ТА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Лекція 3. Діагностика дітей раннього віку (2 години)

Загальна характеристика розвитку дітей раннього віку. Оцінювання нервово-психічного розвитку дітей раннього віку. Вивчення пізнавальної діяльності немовлят. Вивчення образу Я у немовлят. Оцінювання психічного розвитку дитини від 1 року до 3 років. Методика визначення типу темпераменту. Методи психодіагностики у ранньому віці (стандартизоване спостереження, експертне оцінювання, інтерв'ю, анкетування). Проблеми виявлення відхилень у розвитку дитини раннього віку.

Основні поняття теми: нервово-психічний розвиток, діти раннього віку.

Практичне заняття 3. Діагностика дітей раннього віку (2 години)

Лекція 4. Діагностика дітей дошкільного віку (2 години)

Загальна характеристика особливостей дошкільного віку. Діагностика психомоторики дитини дошкільного віку. Пізнавальна сфера дитини дошкільного віку. Особливості психолого-педагогічної діагностики уваги, пам'яті та мислення дошкільників. Діагностика мовленнєвих розладів. Діагностика ігрової діяльності дошкільників. Вивчення особистості дошкільника. Методи психолого-педагогічної діагностики дошкільників в нормі та при порушеннях розвитку.

Основні поняття теми: психомоторика, пам'ять, увага, мислення, мовлення, особистість, ігрова діяльність.

Практичне заняття 4. Діагностика дітей дошкільного віку (2 години)

Лекція 5. Діагностика готовності дитини до школи (2 години)

Сутність діагностики готовності до школи. Діагностика інтелектуальної готовності. Тест інтелекту Д. Векслера. Методика діагностики відхилень у розумовому розвитку молодших школярів та старших дошкільників (Стадненко Н.М. та інші). Методика діагностики готовності до навчання в школі дітей шестирічного віку (Стадненко Н.М. та інші). Діагностика мотиваційної, емоційно-вольової та особистісно-соціальної готовності.

Основні поняття теми: психологічна готовність до школи, шкільна зрілість, мотивація до шкільного навчання, інтелект.

Практичне заняття 5. Діагностика готовності дитини до школи (4 години)

Змістовий модуль III. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Лекція 6. Особливості психолого-педагогічної діагностики молодших школярів (2 години)

Загальна характеристика розвитку молодших школярів. Особливості психолого-педагогічного вивчення молодших школярів. Діагностика пізнавальних здібностей. Діагностика особистості. Кольоровий тест Люшера. Кольоровий тест відношень. Методика «Малюнок неіснуючої тварини». Методика діагностики рівня шкільної тривожності Філіпса. Діагностика вад особистого розвитку (ДВОР) (автор З. Карпенко).

Основні поняття теми: проекція, тривожність, вади особистості.

Практичне заняття 6. Особливості психолого-педагогічної діагностики молодших школярів (2 години)

Лекція 7. Основні діагностики інтелектуального розвитку підлітків та юнаків (2 години)

Сутність понять інтелект та здібності. Характеристика тестового методу психодіагностики. Загальна характеристика тестів «Амтхауера», «Штур», «Контур», «Прогресивні матриці Равена».

Основні поняття теми: інтелект, здібності, субтест, вербальний інтелект, невербальний інтелект, коефіцієнт інтелекту.

Практичне заняття 7. Основні діагностики інтелектуального розвитку підлітків та юнаків (2 години)

Лекція 8. Особливості діагностики особистості підлітків та юнаків (2 години)

Сутність поняття особистості. Характеристика методу опитування. Сфери застосування опитувальних методик.

Загальна характеристика опитувальників. Визначення типу темпераменту – опитувальник Г. Айзенка ЕРІ. Методика визначення акцентуації характеру К. Леонгарда. Методика діагностики рівня суб'єктивного контролю Дж. Ротера. Методика діагностики показників та форм агресії А. Баса і А. Дарки.

Основні поняття теми: метод опитування, екстраверсія, інтроверсія, нейротизм, емоційна стійкість, типи темпераменту, акцентуації характеру, локус контроль.

Практичне заняття 8. Особливості діагностики особистості підлітків та юнаків (2 години)

Змістовий модуль IV. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД РОЗВИТКУ ДИТИНИ

Лекція 9. Методи психологічної діагностики стосунків в колективі та сім'ї (2 години)

Сутність соціальної ситуації розвитку. Діагностика стосунків в сім'ї. Кінетичний малюнок сім'ї. Методика Рене Жилия. Діагностика батьківського ставлення (А. Я. Варга,

В. В. Столін). Методика PARI Е. Шефера і Р. Белла. Діагностика стосунків в колективі. Соціометрія. Методика діагностики рівня соціальної фрустрованості Тест Розенцвейга (дитяча та доросла форма).

Основні поняття теми: соціальна ситуація розвитку, сім'я, колектив, лідер, прийнятий, знехтуваний, фрустрація.

Практичне заняття 9. Методи психологічної діагностики стосунків в колективі та сім'ї (2 години)

Лекція 10. Методи психологічної діагностики батьків та педагогів (2 години)

Специфіка діагностики дорослих (батьків та педагогів). Діагностика емоційних станів. Діагностика тривожності Ч. Д. Спілбергера і Ю. Л. Ханіна. Методика САН. Методика діагностики рівня емоційного вигорання В. В. Бойко. Методика діагностики схильності особистості до конфліктної поведінки К. Н. Томаса. Методика діагностики рівня емпатійних здібностей В. В. Бойко. Методика мотивації до успіху та уникнення невдач. Методика ціннісних орієнтацій М. Рокіча.

Основні поняття теми: тривожність, емоційне вигорання, способи регулювання конфліктів, емпатія, мотивація до успіху, ціннісні орієнтації.

Лекція 11. Психолого-педагогічна характеристика розвитку дитини (2 години)

Сутність узагальнення результатів психолого-педагогічного дослідження. Місце і значення психолого-педагогічної діагностики в діяльності логопеда. Специфіка написання психолого-педагогічної характеристики розвитку дитини. Визначення проблем розвитку дитини. Розроблення рекомендацій для батьків та педагогів.

Основні поняття теми: психолого-педагогічна характеристика, проблеми розвитку дитини, психолого-педагогічні рекомендації.

Практичне заняття 10. Психолого-педагогічна характеристика розвитку дитини (2 години).

**IV. Навчально-методична карта дисципліни «Психологічний супровід педагогічної діяльності (інтегрований курс)»
МОДУЛЬ I. «ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ»**

Разом: 90 год., лекції – 22 год., практичні заняття – 20 год; самостійна робота – 42 год., підсумковий контроль – 6 год.

Модулі	Модуль I.		Модуль II.			Модуль III			Модуль IV		
Назва модуля	Загальні основи психолого-педагогічної діагностики		Психолого-педагогічна діагностика дітей раннього та дошкільного віку			Психолого-педагогічна діагностика дітей шкільного віку			Психолого-педагогічний супровід розвитку дитини		
Кількість балів за модуль	49 (балів)		76 (балів)			66 (балів)			60(балів)		
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Теми лекцій (1 бал за відвідування)	Сутність психолого-педагогічної діагностики	Методичні засади психолого-педагогічної діагностики дітей	Діагностика дітей раннього віку	Діагностика дітей дошкільного віку	Діагностика готовності дитини до школи	Особливості психолого-педагогічної діагностики молодших школярів	Особливості діагностики інтелектуального розвитку підлітків та юнаків	Особливості діагностики особистості підлітків та юнаків	Методи психологічної діагностики стосунків в колективі та сім'ї	Методи психологічної діагностики батьків та педагогів	Психолого-педагогічна характеристика розвитку дитини
Практичні	1	2	3	4	5	6	7	8	9		10
Теми практичний занять	Сутність психолого-педагогічної діагностики	Методичні засади психолого-педагогічної діагностики дітей	Діагностика дітей раннього віку	Діагностика дітей дошкільного віку	Діагностика готовності дитини до школи	Особливості психолого-педагогічної діагностики молодших школярів	Особливості діагностики інтелектуального розвитку підлітків та юнаків	Особливості діагностики особистості підлітків та юнаків	Методи психологічної діагностики стосунків в колективі та сім'ї		Психолого-педагогічна характеристика розвитку дитини
Бали за практичні	10+2 балів		10+2 балів		10+1 балів	10+2 балів		10+1 балів	10+2 балів		
Самостійна робота	5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)	10 (балів)	10 (балів)	5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)	5 (балів)	10 (балів)
Види контролю	Модульний контроль 1 (25 балів)		Модульний контроль 2 (25 балів)			Модульний контроль 3 (25 балів)			Модульний контроль 4 (25 балів)		
251 бал											

V. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
МОДУЛЬ I.
«ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ
МОВЛЕННЯ»

Змістовий модуль I
ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ
Практичне заняття 1. Сутність психолого-педагогічної діагностики (2 години)
 План заняття

I. Теоретична частина.

Понятійно-категоріальний апарат теми.

1. Специфіка застосування методу спостереження.
2. Метод бесіди, інтерв'ю.
3. Загальна характеристика методів: тестових, опитувальних, проєктивних.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Рекомендована література

1. Бурлачук Л.Ф. Введение в проєктивную психологию. – К.:Ника-Центр, 1997. – 128с.
2. Бурлачук Л.Ф. Психодиагностика: Учебник для вузов. – СПб. : Питер, 2007. – 352 с.
3. Левченко И. Ю. Психолого-педагогическая диагностика Учебное пособие для ВУЗов / Левченко И.Ю., Забрамная С.Д., Басилова Т.А. и др. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 320 с.
4. Немов Р.С. Психология: В 3-х кн. – М.: Просвещение, 1995. Кн.3: Экспериментальная педагогическая психология и психодиагностика.
5. Общая психодиагностика. / Под ред. А.А. Бодалева, В.В. Столина. – СПб. : Речь, 2006. – 440 с.
6. Словарь – справочник по психологической диагностике / Л.Ф. Бурлачук, С.М. Морозов – К.: Наукова думка, 1989. – 200 с.

Практичне заняття 2. Методичні засади психолого-педагогічної діагностики дітей (2 години)

План заняття

I. Теоретична частина.

Понятійно-категоріальний апарат теми.

1. Умови проведення психолого-педагогічної діагностики дітей.
  2. Вибірка дослідження: підбір, характеристики, особливості.
  3. Методи обробки та інтерпретації результатів психолого-педагогічного дослідження.
  4. Особливі вимоги до діагностики дітей з особливостями психофізичного розвитку.
- II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Рекомендована література

1. Бурлачук Л.Ф. Психодиагностика: Учебник для вузов. – СПб. : Питер, 2007. – 352 с.
2. Лаврова Г. Н. Психолого-педагогическая диагностика развития детей от 0 до 3 лет: Учебное пособие / Г. Н. Лаврова. – Челябинск: Издательство ЮУрГУ, 2004. – 129 с.
3. Левченко И. Ю. Психолого-педагогическая диагностика Учебное пособие для ВУЗов / Левченко И.Ю., Забрамная С.Д., Басилова Т.А. и др. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 320 с.
4. Немов Р.С. Психология: В 3-х кн. – М.: Просвещение, 1995. Кн.3: Экспериментальная педагогическая психология и психодиагностика.
5. Общая психодиагностика. / Под ред. А.А. Бодалева, В.В. Столина. – СПб. : Речь, 2006. – 440 с.

6. Словарь – справочник по психологической диагностике / Л.Ф. Бурлачук, С.М. Морозов – К.: Наукова думка, 1989. – 200 с.

Змістовий модуль II. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ДІТЕЙ РАНЬОГО ТА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Практичне заняття 3. Діагностика дітей раннього віку (2 години)

План заняття

I. Теоретична частина.

Понятійно-категоріальний апарат теми.

1. Проблеми ранньої діагностики порушень розвитку дитини: причини та наслідки.
2. Аналіз методів та методик діагностики раннього віку.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Рекомендована література

1. Бурлачук Л.Ф. Психодіагностика: Учебник для вузов. – СПб. : Питер, 2007. – 352 с.
2. Лаврова Г. Н. Психолого-педагогическая диагностика развития детей от 0 до 3 лет: Учебное пособие / Г. Н. Лаврова. – Челябинск: Издательство ЮУрГУ, 2004. – 129 с.
3. Левченко И. Ю. Психолого-педагогическая диагностика Учебное пособие для ВУЗов / Левченко И.Ю., Забрамная С.Д., Басилова Т.А. и др. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 320 с.
4. Практикум по возрастной психологии: Учеб. пособие /Под ред. Л.А. Головей, Е.Ф. Рыбалко. – СПб.: Речь, 2002. – 694 с.
5. Психология детства. Практикум. Тесты, методики для психологов, педагогов, родителей / Под ред. А.А.Реана – СПб: «прим-ЕВРО-ЗНАК», 2003. – 224 с.
6. Психология человека от рождения до смерти / Под ред. А.А. Реана. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2006.
7. Психолого-педагогическая диагностика развития детей раннего и дошкольного возраста: метод пособие / под ред. Е. А. Стеблевой. – М. : Просвещение, 2004. – 164 с.

Практичне заняття 4. Діагностика дітей дошкільного віку (2 години)

План заняття

I. Теоретична частина.

Понятійно-категоріальний апарат теми.

1. Методики діагностики пізнавальних здібностей.
2. Методики діагностики особистості.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Рекомендована література

1. Левченко И. Ю. Психолого-педагогическая диагностика: Учебное пособие для ВУЗов / Левченко И.Ю., Забрамная С.Д., Басилова Т.А. и др. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 320 с.
2. Венгер А.Л. Психологические рисуночные тесты: Иллюстрированное руководство. – М.: Изд-во ВЛАДОС-ПРЕСС, 2003.
3. Марцинковская Т.Д. Диагностика психического развития детей: Пособие по практической психологии. – М.: ЛИНКА-ПРЕСС, 1997. – 176 с.
4. Методи визначення психологічного розвитку дитини-дошкільника: Метод. посіб. для педагогів, практ.психологів, студ. серед. і вищ. пед. закл / С.Є. Кулачківська (наук.ред), Т.О. Піроженко та ін. – К.: Світич, 2003.
5. Немов Р.С. Психология: В 3-х кн. – М.: Просвещение, 1995. Кн.3: Экспериментальная педагогическая психология и психодиагностика.
6. Практикум по возрастной психологии: Учеб. пособие /Под ред. Л.А. Головей, Е.Ф. Рыбалко. – СПб.: Речь, 2002. – 694 с.
7. Психология детства. Практикум. Тесты, методики для психологов, педагогов, родителей / Под ред. А.А.Реана – СПб: «прим-ЕВРО-ЗНАК», 2003. – 224 с.

8. Психология человека от рождения до смерти / Под ред. А.А. Реана. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2006.

9. Психолого-педагогическая диагностика развития детей раннего и дошкольного возраста: метод пособие / под ред. Е. А. Стеблевой. – М. : Просвещение, 2004. – 164 с.

10. Психологічний розвиток дитини-дошкільника: Навч. посіб для педагогів, психологів, вихователів дит. дошк. закладів, студ.сер. і вищ. пед. закладів, батьків / С.Є. Кулачківська (наук. ред.), С.О. Ладивір, Т.О. Піроженко та ін. – К.: Світоч, 2004.

Практичне заняття 5. Діагностика готовності дитини до школи (2 години)

План заняття

I. Теоретична частина.

Понятійно-категоріальний апарат теми.

1. Сутність комплексної діагностики готовності дитини до шкільного навчання.

2. Критерії та чинники готовності дитини до шкільного навчання.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Рекомендована література

1. Авер'янов В.П., Козленко А.М., Лисянська Т.М. Діагностика готовності дітей до школи [Електронний ресурс] : навчально-методичний посібник / В.П.Авер'янов, А.М.Козленко, Т.М. Лисянська, 2007.

2. Готовность ребенка к школе. Медико-психологические критерии: Учебное пособие / Под ред. А.В. Гордиец. – Ростов н/Д: Фенікс; Красноярск: Издательские проекты, 2006. – 128 с.

3. Гуткина Н.И. Психологическая готовность к школе – СПб.: Питер, 2004 - 208 с.

4. Марцинковская Т.Д. Диагностика психического развития детей. Пособие по практической психологии. – М.: ЛИНКА-ПРЕСС, 1997. – 176с.

5. Методи визначення психологічного розвитку дитини-дошкільника: Метод. посіб. для педагогів, практи.психологів, студ. серед. і вищ. пед. закл./ С.Є.Кулачківська (наук. ред), Т.О.Піроженко та ін. – К.: Світич, 2003. – 40с.

6. Практикум по возрастной психологии: Учеб. пособие /Под ред. Л.А.Головей, Е.Ф.Рыбалко. – СПб.: Речь, 2002. – 694с.

7. Психология детства. Практикум. Тесты, методики для психологов, педагогов, родителей. / Под ред. А.А.Реана – СПб: «прим-ЕВРО-ЗНАК», 2003. – 224с.

8. Стадненко Н.М., Ілляшенко Т.Д., Обухівська А.Г. Методика діагностики готовності до навчання в школі дітей шестирічного віку. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 2001. – 20 с.

9. Таран О.П. Психологічна готовність дитини до школи / Оксана Таран. – К. : Шк. світ, 2010. – 128 с. – (Бібліотека «Шкільного світу»).

Змістовий модуль III. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Практичне заняття 6. Особливості психолого-педагогічної діагностики молодших школярів (2 години)

План заняття

I. Теоретична частина.

Понятійно-категоріальний апарат теми.

1. Огляд основних труднощів у навчанні та їх чинників.

2. Діагностика пізнавальної сфери.

3. Діагностика особливостей особистості молодшого школяра.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Рекомендована література

1. Венгер А.Л. Психологические рисуночные тесты: Иллюстрированное руководство. – М.: Изд-во ВЛАДОС-ПРЕСС, 2003.

2. Измерение интеллекта детей: Пособие для психолога-практика. Ч. I. Человеческий интеллект и его измерение: теория и практика / Под ред. Ю.З. Гильбуха. – К.: РОВО «Укрвузполіграф», 1992.

3. Левченко И. Ю. Психолого-педагогическая диагностика Учебное пособие для ВУЗов / Левченко И.Ю., Забрамная С.Д., Басилова Т.А. и др. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 320 с.

4. Методика діагностики відхилень у розумовому розвитку молодших школярів та старших дошкільників / Стадненко Н.М., Ілляшенко Т.Д., Борщевська Л.В., Обухівська А.Г. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 1998.

5. Немов Р.С. Психология: В 3-х кн. – М.: Просвещение, 1995. Кн.3: Экспериментальная педагогическая психология и психодиагностика.

6. Практикум по возрастной психологии: Учеб. пособие /Под ред. Л.А. Головей, Е.Ф. Рыбалко. – СПб.: Речь, 2002. – 694 с.

7. Психология детства. Практикум. Тесты, методики для психологов, педагогов, родителей / Под ред. А.А.Реана – СПб: «прим-ЕВРО-ЗНАК», 2003. – 224 с.

8. Психология человека от рождения до смерти / Под ред. А.А. Реана. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2006.

9. Райгородский Д.Я. Практическая психодиагностика. Методики и тесты: Учебное пособие. – Самара: Издательский Дом «БАХРАХ_М», 2001.

Практичне заняття 7. Основні діагностики інтелектуального розвитку підлітків та юнаків (2 години)

План заняття

I. Теоретична частина.

Понятійно-категоріальний апарат теми.

1. Сутність тестів інтелекту та сфери їх застосування.

2. Умови застосування тестів інтелекту.

3. Огляд тестів інтелекту «Контур», Доміно: проведення та обробка.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Рекомендована література

1. Бурлачук Л.Ф. Психодиагностика: Учебник для вузов. – СПб. : Питер, 2007. – 352 с.

2. Левченко И. Ю. Психолого-педагогическая диагностика Учебное пособие для ВУЗов / Левченко И.Ю., Забрамная С.Д., Басилова Т.А. и др. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 320 с.

3. Немов Р.С. Психология: В 3-х кн. – М.: Просвещение, 1995. Кн.3: Экспериментальная педагогическая психология и психодиагностика.

4. Общая психодиагностика. / Под ред. А.А. Бодалева, В.В. Столина. – СПб. : Речь, 2006. – 440 с.

5. Психология человека от рождения до смерти / Под ред. А.А. Реана. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2006.

6. Словарь – справочник по психологической диагностике / Л.Ф. Бурлачук, С.М. Морозов – К.: Наукова думка, 1989. – 200 с.

Практичне заняття 8. Особливості діагностики особистості підлітків та юнаків (2 години)

План заняття

I. Теоретична частина.

Понятійно-категоріальний апарат теми.

1. Методи діагностики особистості в підлітковому та юнацькому віці.

2. Методики профорієнтаційної діагностики та їх специфіка.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Рекомендована література

1. Гончаренко Т. Професійна діагностика: Навч. посіб. – К.: Ред. загальнопед. газ., 2004
2. Левченко И. Ю. Психолого-педагогическая диагностика: Учебное пособие для ВУЗов / Левченко И.Ю., Забрамная С.Д., Басилова Т.А. и др. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 320 с.
3. Немов Р.С. Психология: В 3-х кн. – М.: Просвещение, 1995. Кн.3: Экспериментальная педагогическая психология и психодиагностика.
4. Общая психодиагностика. / Под ред. А.А. Бодалева, В.В. Столина. – СПб. : Речь, 2006. – 440 с.
5. Психология человека от рождения до смерти / Под ред. А.А. Реана. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2006.
6. Райгородский Д.Я. Практическая психодиагностика. Методики и тесты: Учебное пособие. – Самара: Издательский Дом «БАХРАХ_М», 2001.
7. Словарь – справочник по психологической диагностике / Л.Ф. Бурлачук, С.М. Морозов – К.: Наукова думка, 1989. – 200 с.

Змістовий модуль IV.ПСИХОЛОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД РОЗВИТКУ ДИТИНИ

Практичне заняття 9. Методи психологічної діагностики стосунків в колективі та сім'ї (2 години)

План заняття

- I. Теоретична частина.
Понятійно-категоріальний апарат теми.
1. Сутність поняття соціальна ситуація розвитку дитини.
2. Методики діагностики сімейних стосунків та їх специфіка: проведення та обробка.
3. Методики діагностики стосунків в колективі: проведення та обробка.
- II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Рекомендована література

1. Бурлачук Л.Ф. Психодиагностика: Учебник для вузов. – СПб. : Питер, 2007. – 352 с.
2. Венгер А.Л. Психологические рисуночные тесты: Иллюстрированное руководство. – М.: Изд-во ВЛАДОС-ПРЕСС, 2003.
3. Левченко И. Ю. Психолого-педагогическая диагностика: Учебное пособие для ВУЗов / Левченко И.Ю., Забрамная С.Д., Басилова Т.А. и др. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 320 с.
4. Немов Р.С. Психология: В 3-х кн. – М.: Просвещение, 1995. Кн.3: Экспериментальная педагогическая психология и психодиагностика.
5. Общая психодиагностика. / Под ред. А.А. Бодалева, В.В. Столина. – СПб. : Речь, 2006. – 440 с.
6. Райгородский Д.Я. Практическая психодиагностика. Методики и тесты: Учебное пособие. – Самара: Издательский Дом «БАХРАХ_М», 2001.
7. Словарь – справочник по психологической диагностике / Л.Ф. Бурлачук, С.М. Морозов – К.: Наукова думка, 1989. – 200 с.

Практичне заняття 10. Психолого-педагогічна характеристика розвитку дитини (2 години)

План заняття

- I. Теоретична частина.
Понятійно-категоріальний апарат теми.
1. Особливості написання психолого-педагогічної характеристики розвитку дитини.
2. Особливості написання психолого-педагогічної характеристики на групу дітей.

3. Особливості надання рекомендацій батькам та педагогам.

II. Перевірка виконання самостійної роботи.

Рекомендована література

1. Бурлачук Л.Ф. Психодіагностика: Учебник для вузов. – СПб. : Питер, 2007. – 352 с.
2. Лаврова Г. Н. Психолого-педагогическая диагностика развития детей от 0 до 3 лет: Учебное пособие / Г. Н. Лаврова. – Челябинск: Издательство ЮУрГУ, 2004. – 129 с.
3. Левченко И. Ю. Психолого-педагогическая диагностика: Учебное пособие для ВУЗов / Левченко И.Ю., Забрамная С.Д., Басилова Т.А. и др. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 320 с.
4. Психолого-педагогическая диагностика развития детей раннего и дошкольного возраста: метод пособие / под ред. Е. А. Стеблевой. – М. : Просвещение, 2004. – 164 с.
5. Психология человека от рождения до смерти / Под ред. А.А. Реана. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2006.
6. Психологічний розвиток дитини-дошкільника: Навч. посіб для педагогів, психологів, вихователів дит. дошк. закладів, студ.сер. і вищ. пед. закладів, батьків / С.Є. Кулачківська (наук. ред.), С.О. Ладивір, Т.О. Піроженко та ін. – К.: Світоч, 2004.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МОДУЛЬ I.

«ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ»

Змістовий модуль I.ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ

Тема 1. Сутність психолого-педагогічної діагностики (2 години)

Завдання:

Складіть схему міжпредметних зв'язків психодіагностики.

Форма подання: у вигляді схеми, таблиці, вільного опису.

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

Тема 2. Методичні психолого-педагогічної діагностики дітей (4 години)

Завдання:

Створіть проект психолого-педагогічного дослідження за методом стандартизованого спостереження на реальному прикладі та апробувати його.

Форма подання: у вигляді схеми, таблиці, вільного опису.

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

Змістовий модуль II.ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ДІТЕЙ РАНЬОГО ТА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Тема 3. Діагностика дітей раннього віку (4 години)

Завдання:

Складіть перелік методик діагностики дитини раннього віку

	Назва методики (автор)	Спрямованість методики	Вік (для якого віку призначена)	Метод дослідження	Джерело (література)

Форма подання: у вигляді таблиці, папка з методиками.

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

Тема 4. Діагностика дітей дошкільного віку (4 години)

Завдання:

1. Складіть перелік методик діагностики дитини дошкільного віку

	Назва методики (автор)	Спрямованість методики	Вік (для якого віку призначена)	Метод дослідження	Джерело (література)
Діагностика сприйняття					
Діагностика уваги					
Діагностика пам'яті					
Діагностика мислення					
Діагностика мовлення					
Діагностика творчості					
Діагностика особистості					

2. Підготуйте папку з методиками психолого-педагогічної діагностики дитини дошкільного віку. Підберіть зручні для вас методики стосовно діагностики пізнавальних здібностей та особистості. Папка повинна містити опис методики, інструкцію та стимульний матеріал готовий для застосування.

Форма подання: у вигляді таблиці, папки з методиками.

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

Тема 5. Діагностика готовності дитини до школи (4 години)

Завдання:

1. Підготуйте папку експрес-діагностики готовності до школи. Папка повинна містити перелік методик, опис методики, інструкцію та стимульний матеріал готовий для застосування.
2. Підготуйте стимульний матеріал готовий для застосування до методики діагностики відхилень у розумовому розвитку молодших школярів та старших дошкільників (Стадненко Н.М. та інші).

Форма подання: папки з методиками.

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

Змістовий модуль III. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Тема 6. Особливості психолого-педагогічної діагностики молодших школярів (4 години)

Завдання:

Підготуйте папку з методиками психолого-педагогічної діагностики дитини молодшого шкільного віку. Папка повинна містити перелік методик, опис методики, інструкцію, стимульний матеріал та бланки відповідей готові для застосування.

Форма подання: у вигляді таблиці, папка з методиками.

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

Тема 7. Основні діагностики інтелектуального розвитку підлітків та юнаків (4 години)

Завдання:

Здійсніть діагностику інтелекту (підлітка чи юнака) за однією чи кількома

методиками. Обрахуйте результати, зробіть висновки та запропонуйте рекомендації.

Форма подання: у вигляді схеми, таблиці, вільного опису.

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

Тема 8. Особливості діагностики особистості підлітків та юнаків (4 години)

Завдання:

Здійсніть діагностику особистості підлітка чи юнака за кількома методиками, проведіть їх обробку, опишіть висновки та запропонуйте рекомендації.

Форма подання: у вигляді схеми, таблиці, вільного опису.

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

Змістовий модуль IV. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД РОЗВИТКУ ДИТИНИ

Тема 9. Методи психологічної діагностики стосунків в колективі та сім'ї (4 години)

Завдання:

Складіть схему психолого-педагогічної діагностики сімейної ситуації розвитку дитини старшого дошкільного віку. Обґрунтуйте їх доцільність.

Форма подання: у вигляді схеми, таблиці, вільного опису.

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

Тема 10. Методи психологічної діагностики батьків та педагогів (4 години)

Завдання:

Здійсніть діагностику власної емоційної та мотиваційної сфери. Опишіть результати дослідження.

Форма подання: у вигляді схеми, таблиці, вільного опису.

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

Тема 11. Психолого-педагогічна характеристика розвитку дитини (4 години)

Завдання:

1. Розробіть анкету-опитування вихователя / вчителя стосовно проблем розвитку дитини. Вік дитини, проблематика дослідження обирається на ваш розсуд.

2. Складіть анкету для батьків з проблем розвитку дитини. Вік дитини, проблематика дослідження обирається на ваш розсуд.

Анкети повинні мати назву, мету, інструкцію, опис оцінювання.

Форма подання: у вигляді схеми, таблиці, вільного опису.

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи здобувачами вищої освіти, подано у вигляді табл. 6.1.

Таблиця 6.1

МОДУЛЬ I. «ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ»

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I. «Загальні основи психолого-педагогічної діагностики»		
Тема 1. Сутність психолого-педагогічної діагностики (2 год.).	Практичні заняття,	5

Тема 2. Методичні засади психолого-педагогічної діагностики дітей (4 год.).	модульний контроль	5
<i>Змістовий модуль II. «Психолого-педагогічна діагностика дітей раннього та дошкільного віку»</i>		
Тема 3. Діагностика дітей раннього віку (4 год.).	Практичні заняття, модульний контроль	5
Тема 4. Діагностика дітей дошкільного віку (4 год.).		10
Тема 5. Діагностика готовності дитини до школи (4 год.).		10
<i>Змістовий модуль III. «Психолого-педагогічна діагностика дітей шкільного віку»</i>		
Тема 6. Особливості психолого-педагогічної діагностики молодших школярів (4 год.)	Практичні заняття, модульний контроль	5
Тема 7. Особливості діагностики інтелектуального розвитку підлітків та юнаків (4 год.).		5
Тема 8. Особливості діагностики особистості підлітків та юнаків (4 год.).		5
<i>Змістовий модуль IV. «Психолого-педагогічний супровід розвитку дитини»</i>		
Тема 9. Методи психологічної діагностики стосунків в колективі та сім'ї (4 год.).	Практичні заняття, модульний контроль	5
Тема 10. Методи психологічної діагностики батьків та педагогів (4 год.).		5
Тема 11. Психолого-педагогічна характеристика розвитку дитини (4 год.).		10
<i>Разом за навчальним планом: 42 год.</i>		<i>Разом: 70 балів</i>

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів з дисципліни «Психологічний супровід педагогічної діяльності (інтегрований курс). Модуль I. Психолого-педагогічна діагностика дітей з порушеннями мовлення» оцінюються за Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ЄКТС), в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Контроль успішності здобувачів вищої освіти з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у Європейську кредитну трансферно-накопичувальну систему (ECTS) шкалу подано у табл. 7.1, табл. 7.2.

Таблиця 7.1

Система оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни «Психологічний супровід педагогічної діяльності (інтегрований курс)»

№	Вид діяльності	Кількість
---	----------------	-----------

з/п		рейтингових балів
1.	Відвідування лекцій	11
2.	Відвідування семінарських занять	10
3.	Робота на семінарському занятті	60
4.	Модульні контрольні роботи	25x4
5.	Самостійна робота	70
	Коефіцієнт -	2,5
Підсумковий рейтинговий бал		100

У процесі оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; звіт, реферат, есе.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Результати навчання здобувачів вищої освіти щодо опанування навчальної дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою. Переведення результатів, отриманих за 100-бальною шкалою оцінювання в шкалу за Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ЄКТС) здійснюється за наступною схемою, що подана у табл. 7.2.

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Таблиця 7.2

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
Fx	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання

F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни
---	----------------------	---

Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувачів вищої освіти на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Модульний контроль знань здобувачів вищої освіти здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

• *Словесні:* лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, практичні, пояснення, розповідь, бесіда.

• *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.

• *Практичні:* вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо), ретроспективний метод.

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ навчальні посібники;
- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ презентації теоретичного матеріалу в Power Point
- ✓ контрольні завдання для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.

ХІІІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

МОДУЛЬ І. «ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ»

Основна:

1. Бурлачук Л.Ф. Введение в проективную психологию. – К.:Ника-Центр, 1997. – 128 с.
2. Бурлачук Л.Ф. Психодиагностика: Учебник для вузов. – СПб. : Питер, 2007. – 352 с.
3. Лаврова Г. Н. Психолого-педагогическая диагностика развития детей от 0 до 3 лет: Учебное пособие / Г. Н. Лаврова. – Челябинск: Издательство ЮУрГУ, 2004. – 129 с.
4. Левченко И. Ю. Психолого-педагогическая диагностика: Учебное пособие для ВУЗов / Левченко И.Ю., Забрамная С.Д., Басилова Т.А. и др. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 320 с.
5. Немов Р.С. Психология: В 3-х кн. – М.: Просвещение, 1995. Кн.3: Экспериментальная педагогическая психология и психодиагностика.
6. Общая психодиагностика. / Под ред. А.А. Бодалева, В.В. Столина. – СПб. : Речь, 2006. – 440 с.
7. Психолого-педагогическая диагностика развития детей раннего и дошкольного возраста: метод пособие / под ред. Е. А. Стеблевой. – М. : Просвещение, 2004. – 164 с.
8. Райгородский Д.Я. Практическая психодиагностика. Методики и тесты: Учебное пособие. – Самара: Издательский Дом «БАХРАХ_М», 2001.
9. Словарь – справочник по психологической диагностике / Л.Ф. Бурлачук, С.М. Морозов – К.: Наукова думка, 1989. – 200 с.

Додаткова:

1. Авер'янов В.П., Козленко А.М., Лисянська Т.М. Діагностика готовності дітей до школи [Електронний ресурс] : навчально-методичний посібник / В.П.Авер'янов, А.М.Козленко, Т.М. Лисянська, 2007.
2. Венгер А.Л. Психологические рисуночные тесты: Иллюстрированное руководство. – М.: Изд-во ВЛАДОС-ПРЕСС, 2003.
3. Гончаренко Т. Професійна діагностика: Навч. посіб. – К.: Ред. загальнопед. газ., 2004
4. Готовность ребенка к школе. Медико-психологические критерии: Учебное пособие / Под ред. А.В. Гордиец. – Ростов н/Д: Фенікс; Красноярск: Издательские проекты, 2006. – 128 с.
5. Гуткина Н.И. Психологическая готовность к школе – СПб.: Питер, 2004 - 208 с.
6. Измерение интеллекта детей: Пособе для психолога-практика. Ч. І. Человеческий интеллект и его измерение: теория и практика / Под ред. Ю.З. Гильбуха. – К.: РОВО «Укрвузполіграф», 1992.
7. Марцинковская Т.Д. Диагностика психического развития детей: Пособие по практической психологии. – М.: ЛИНКА-ПРЕСС, 1997. – 176 с.
8. Методи визначення психологічного розвитку дитини-дошкільника: Метод. посіб. для педагогів, практ.психологів, студ. серед. і вищ. пед. закл / С.Є. Кулачківська (наук.ред), Т.О. Піроженко та ін. – К.: Світлич, 2003.
9. Методика діагностики відхилень у розумовому розвитку молодших школярів та старших дошкільників / Стадненко Н.М., Ілляшенко Т.Д., Борщевська Л.В., Обухівська А.Г. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 1998.
10. Практикум по возрастной психологии: Учеб. пособие /Под ред. Л.А. Головей, Е.Ф. Рыбалко. – СПб.: Речь, 2002. – 694 с.
11. Психология детства. Практикум. Тесты, методики для психологов, педагогов, родителей / Под ред. А.А.Реана – СПб: «прим-ЕВРО-ЗНАК», 2003. – 224 с.

12. Психология человека от рождения до смерти / Под ред. А.А. Реана. – СПб.: прайм-ЕВРОЗНАК, 2006.
13. Психологічний розвиток дитини-дошкільника: Навч. посіб для педагогів, психологів, вихователів дит. дошк. закладів, студ.сер. і вищ. пед. закладів, батьків / С.Є. Кулачківська (наук. ред.), С.О. Ладивір, Т.О. Піроженко та ін. – К.: Світоч, 2004.
14. Стадненко Н.М., Ілляшенко Т.Д., Обухівська А.Г. Методика діагностики готовності до навчання в школі дітей шестирічного віку. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 2001. – 20 с.
15. Таран О.П. Психологічна готовність дитини до школи / Оксана Таран. – К. : Шк. світ, 2010. – 128 с. – (Бібліотека «Шкільного світу»).